

Case Effektworkshop

2021-01-27 Mats Holmquist

Detta är ett exempel på hur en effektworkshop kan gå till som är hämtat från verkligheten i Leader Västra Småland. Syftet är att ge erfarenheter och stöd till den som ska leda en workshop. Tänk på att varje workshop är unik med sina deltagare och deras projekt. Även den som leder gör det på sitt eget sätt. Det är viktigt att anpassa processen efter situationen.

Förberedelse

Först började jag (Mats Holmquist) med att läsa projektansökan och göra en effektbedömning mha effektbarometern (se separat dokument). I texten nedan har jag markerat de olika effektvariablerna jag identifierade. Effektpoängen är inte viktig här men ger ändå en bild över styrkor och svagheter. En ansökan med låg potential är mindre lämplig för en effektworkshop och kanske inte ens borde blivit beviljad projektmedel.

Effektpotential	4 – mycket hög
Effektmål	3 – hög
Effektväg	2 – låg
Effektorganisering	2 – låg
Effektfinansiering	1 – mycket låg

Beskrivning av den planerade investeringen

"Träffpunkt Kyllås", är precis som namnet låter ett projekt som siktar på att utveckla en mötesplats på landsbygden. Projektet söks och ska drivas av Eksäter SAM, som är en icke vinstdrivande ideell förening som startade redan i början av 70 talet. Föreningen har ett 60-tal medlemmar i åldern 15-75 år och bygger på drogfri och kristen grund (Läs mer på: <http://www.kyllas.se/om/>) Föreningen har byggt upp och driver slalombacken Kyllås, en mil väster om Skillingaryd och under några vintermånader varje år är det intensiv verksamhet här med snöproduktion nattetid och drift av backen på dagtid, med allt vad det innebär, som t.ex. sälja liftkort och pista backen. Eftersom vi ser ett stort värde och glädje med den samlingspunkt i bygden, som skidbacken utgör vintertid, vill vi utveckla denna plats för att attrahera och välkomna även de som inte åker skidor. Vi i föreningen vill också tänka nytt och hitta aktiviteter för att bli en mötespunkt även under andra delar av året än bara när det är minusgrader. En god förutsättning för att utveckla "Träffpunkt Kyllås" skulle det vara med en väl fungerande samlingsplats. Föreningen vill därför bygga en samlingslokal som är välkomnande för alla oavsett funktionsvariation. Eksäter SAM har medlemmar som bor i Vaggeryd, Gislaved, Gnosjö och Jönköpings kommuner, dvs medlemmar från hela vårt LEADER område. Det visar på att det är en samlingspunkt, som inte enbart gynnar den allra närmsta bygden.

Vilken är målgruppen för projektet?

Svar: Vi vill med detta projekt skapa en MÖTESPLATS på landsbygden: "Träffpunkt Kyllås", där många OLIKA människor kan mötas. I nuläget riktar sig vår verksamhet i stort sett bara till skidåkare, men vi vill i och med detta projekt öppna upp och bredda vår verksamhet. Målgruppen är boende i närområdet, men vi vet att även långväga turister, ett flertal varje vinter ända från t.ex. från Danmark brukar hitta till slalombacken för att åka skidor. I vår förening och även i projektgruppen har vi en jämn fördelning av män och kvinnor. I vår förening har vi medlemmar som är bosatta i alla fyra av LEADER västra Smålands kommuner (Gislaved, Vaggeryd, Jönköping och Gnosjö). Medlemmarna i föreningen är i väldigt spridda åldrar (15–75 år.) Däremot har vi en "ungdomsstyrelse", där åldrarna är från 15–40 år, efter att man fyllt fyrtio år är man välkommen att stanna kvar i föreningen, men kan inte längre vara med i styrelsen. Det vi saknar är hylanlända och vi vill aktivt arbeta för att bjuda in dem. Dels för att få chansen att prova på vintersport, men även andra aktiviteter. Vi har i föreningen testat någon "pröva-på-dag" förut då vi samarbetat med "Tjernobylobarnens Oas" och erbjudit gratis skidåkning för dem som aldrig provat förut. Föreningen har i samband med det även samlat in vinterkläder som de som behövt fått använda och även ta med sig hem. Vår förening samverka också gärna med andra föreningar i närområdet och även lokala företag (se även bifogade brev från : Bergfors snickeri, Kyllsjö skog, Åkerbygdens Allians församling, UV-scouterna , Ålaryds byalag och Skillingaryds Frisksportarklubb)

Kommenterad [MAHO1]: mervärde

Kommenterad [MAHO2]: mervärde

Kommenterad [MAHO3]: potential

Kommenterad [MAHO4]: mervärde

Kommenterad [MAHO5]: potential/mervärde

Kommenterad [MAHO6]: potential

Kommenterad [MAHO7]: potential/mål

Kommenterad [MAHO8]: mervärde

Hur mycket stöd?

Svar: 1 600 000

Vilket geografiskt område kommer ha nytta av projektet?

Svar: Kyllås backen är belägen på landsbygden i Vaggeryds kommun, en mil väster om Skillingaryd, men vi vet att vintertid lockar skidbacken besökare från alla närliggande kommuner och även flera turister från Danmark. En liten, enkel och billig skidbacke kan ses som ett komplement till den större skidanläggningen: Isaberg som också finns i vårt LEADER området. Vi samarbetar istället för konkurrera. Vi kan t.ex. hyra ut skidor på vår anläggning med hjälp av samarbete med Roupez på Isaberg.

Kommenterad [MAHO9]: potential/mål

Vad är syftet med projektet?

Svar: Träffpunk Kyllås - vill precis som namnet låter utveckla en mötesplats på landsbygden. Under vår nuvarande korta och ofta intensiva säsong får vi otroligt mycket positiv respons och vi vill därför bredda och utveckla vår verksamhet för att både nå fler och även under större del av året än nu. Det är av stor vikt att tänka nytt för att utveckla verksamheten, dels för att vintrarna är osäkra och trots konstsnöanläggning är det inte alltid vi kan få till en säsong i backen. Vi vill därför inte enbart bygga vår verksamhet helt och fullt på vintersport, utan även försöka oss på att använda backen sommartid till t.ex. cykling och vildmarksliv.

Kommenterad [MAHO10]: potential/mål

Hur skiljer sig projektet från er ordinarie verksamhet?

Svar: Föreningens nuvarande ordinarie verksamhet är att driva en slalombacke med allt vad det innebär. Det handlar om att serva en lift, producera konstsnö, pista, sälja liftkort och driva skidskola. Allt arbete sköts ideellt och av ev överskott skänks pengar till välgörande organisationer som t.ex. Efi fadder som driver barnhemsprojekt i Rumänien. Detta projekt "Träffpunkt Kyllås" handlar om att bygga en samlingsplats för att kunna vidga och utveckla vår verksamhet. Vi i föreningen vill t.ex. kunna använda platsen mer än den korta tid på vintern då det är minusgrader.

Vilka mål ska ni ha nått vid projektets slut?

Svar: Vi ska ha skapat en samlingsplats med tillhörande toaletter, som är tillgängliga för alla. En träffpunkt/lokal för en levande landsbygd med gemenskap över åldrarna. Vi tror att vi också kan locka fler medlemmar genom en sådan här positiv storsatsning. Vår absoluta förhoppning är att många i bygden ska engagera sig, både de som är medlemmar, men även andra intresserade. Redan själva processen att bygga en mötesplats, skapar tillfällen för möten, som vi av erfarenhet vet är viktiga för samanhållningen och framtidsstron i en bygd.

Kommenterad [MAHO11]: mål

Kommenterad [MAHO12]: mervärde

Kommenterad [MAHO13]: mervärde

Vilka mål ska ni nå på lång sikt?

Svar: Föreningens mål såväl på lång som på kort sikt är att få fler aktiva medlemmar. Föreningen vill också hitta lämplig verksamhet även när det inte är vinter och minusgrader.

Kommenterad [MAHO14]: mervärde

Vi vill även utveckla vår vinterverksamhet och det finns gott om idéer för det. Det kan t.ex. handla om att utveckla längdspår och vildmarksdelen.

Kommenterad [MAHO15]: potential/mål

Kommenterad [MAHO16]: väg

En vision på väldigt lång sikt är också att förlänga den befintliga backen. Det finns möjlighet att göra den dubbelt så lång innan vi når ända upp på Kylåstoppen.

Föreningen har också en gammal stuga, som ligger avsides från backen, så den kan endast nås med slalomskidor de vintrar då det finns gott om natursnö, vilket tyvärr är väldigt sällan. Den vill vi bygga om för att kunna hyra ut till turister.

Kommenterad [MAHO17]: väg

Vi vill arbeta upp ett vidare samarbete med andra lokala företag och föreningar på många olika sätt. Vi hyr redan i dag ut backen till olika föreningar och företag, något som verkligen skulle kunna gå att utveckla med en tillhörande samlingslokal för t.ex. företagsevent. På vår aktuella ritning finns det redan i dag inritat möjlighet för att enkelt i framtiden kunna bygga till lokalen om och när det uppstår nya och andra behov.

Kommenterad [MAHO18]: potential/mål

Kommenterad [MAHO19]: mervärde

Kommenterad [MAHO20]: potential/mål

Kommenterad [MAHO21]: potential

Vilka andra samarbetar projektet med?

Svar: Eksäter SAM vill gärna ha ett brett samarbete och vi har redan bl.a. kontakt med Frisksportarna i Skillingaryd och deras nystartade cykelsektion. De har cykelslingor i samhället, men inga cykelbanor i backe. Vi tänker att en slinga i backen går att använda till cykling när det är barmark och som "sagoslinga" för barnen att åka med skidor när det är snö. Vintertid har vi samarbete med Kylås Vildmark med bl.a. gemensamt längskidspår. Åkerbygdens Alliansförsamling samarbetar vi med genom att de vissa söndagar anordnar väffelserving (i garaget) eller i gamla stugan om det finns natursnö. Med detta projektet kommer det att bli helt andra serveringsmöjligheter. Åkerbygdens Allians församling driver en scoutverksamhet, som har

Kommenterad [MAHO22]: org

Kommenterad [MAHO23]: potential

Kommenterad [MAHO24]: org

Kommenterad [MAHO25]: org

intresse av att använda vindskydd och grillplatser i anslutning till skidbacken. Det har från och till även diskuterats kring möjligheten av en kyrkolokal i anslutning till skidbacken, men inga beslut kring detta finns. Vi har dock i ritningen förberett möjligheten till ev. framtida utbyggnad om intresse och behov framkommer från dem eller från annat håll. Ålaryds byalag är också en förening som visat intresse av en samlingspunkt i bygden. Kyllesjö skog och Bergfors snickeri är två lokala, närliggande företag som också visat intresse av att hyra och använda en samlingslokal/träffpunkt. Bergfors snickeri

Är projektet nytänkande och i så fall hur?

Svar: Det är av stor vikt att tänka nytt för att utveckla verksamheten, mycket för att vintrarna är osäkra och trots konstsnöanläggning är det inte alltid vi kan få till en säsong i backen. Vi vill därför inte enbart bygga vår verksamhet helt och fullt på vintersport, utan även försöka oss på att använda backen sommartid till t.ex. cykling. Vi vill i föreningen satsa på att skapa en mötesplats för bygden som inte enbart fokuserar på utförsåkning, utan i stället bredda vår verksamhet. Vi tror att en samlingspunkt/en lokal möjliggör och underlättar för nya typer av aktiviteter. Även om vi vill utveckla den befintliga verksamheten är det till stor nytta att tillgå en funktionsduglig lokal. Ska vi t.ex. erbjuda "prova-på-dagar" för de som aldrig åkt skidor förr, t.ex. nyanlända behövs plats att värma sig på, samt toalett. Vi vill utveckla företagseven, som vi påbörjat i liten skala, där ett företag eller förening kan hyra hela backen. Vi tror att uthyrningarna kommer att öka betydligt när det finns möjligheter även inomhus. Även vildmarksdelen med vindskydd, hajk och läger tror vi att vi kommer att kunna utveckla.

Kommenterad [MAHO26]: potential/mål

Vem kan vara intresserad av projektet utöver er själva?

Svar: Vi är övertygade om att detta projekt kommer att innebära ökad service för alla de som redan årligen brukar besöka vår backe (ca 3000 besökare/säsong). Vi har även kontakt med flera föreningar och företag som är intresserade av projektet. Utöver det tror vi att många andra i närområdet kan vara intresserade av att kunna hyra och använda en samlingslokal. Förutom föreningar och företag som vi nämnt förut brukar även skolor (både från Gnösjö och Vaggeryds kommun) använda sig av vår anläggning för friluftsdagar med elever. Vintertid hyr vi ut backen till både företag och föreningar. Vi tror att uthyrning kan utökas betydligt när möjlighet för samling även inomhus. Olika tonårsgrupper brukar t.ex. varje vinter komma till backen och genom att erbjuda en samlingspunkt kan även de som inte åker skidor hänga med och de som bara vill prova på en stund.

Kommenterad [MAHO27]: mål

Kommenterad [MAHO28]: org

Kommenterad [MAHO29]: mål

Kommenterad [MAHO30]: mål

Hur ska verksamheten se ut efter projektets slut?

Svar: Eksäter SAM är en gammal och stabil förening. Vi har flera medlemmar som varit med ända från starten. Det innebär att det finns god kompetens och erfarenhet att både driva, men även att förvalta och underhålla projekt och byggnader. Vår verksamhet kommer efter projektets slut att ha bättre förutsättningar att breddas och utvecklas i nya riktningar. Vi kommer att fortsätta att driva slalombacken, men med mer nytänk och aktiviteter vi aldrig provat. Föreningen kommer också i samarbete med andra att pröva aktiviteter även andra tider på året.

Kommenterad [MAHO31]: finansiering?

Kommenterad [MAHO32]: Finansiering?

Genomförande

Del 1

Utifrån ansökan och min effektbedömning började jag fylla underlaget.

Effektpotential
Strukturella förändringar
Fler medlemmar/turister
- varav långväga
- varav nyanlända
Barmarksaktiviteter
- cykling
- vildmarksliv
Skiduthyrning
Lokaluthyrning

- företagsevent
- föreningar
- privata arrangemang
Friluftsdagar

Jag ritade effekttabellen på en white-board och stämde av potentialdelarna med projektägarna (fyra från föreningens styrelse). Sedan processade vi fram effektmål för en potential i taget. Vi utgick från vad som var känt före insatsen och konkretiserade mätbara projektmål respektive effektmål. Under processen skedde ofta en diskussion där jag gav förslag som justerades av deltagarna, vilket gav mer relevanta och realistiska effektmål.

Effektpotential Strukturella förändringar	Utgångsläge före insatsen	Resultatmål vid projektslut	Effektmål efter fem år
Besökare	3000	3500	4000
- varav utlandet	100	100	200
- varav övernattande	X	X	350
- scoutnätter	2	2	6
Fikaförsäljning	x	2x	5x
Uthyrning			
- skidor	0	?	?
- lokalen kostnad	3-5000 kr/kväll	3500-5500 kr/kväll	5-15000 kr/kväll
- lokalen antal dagar	0	någon	flera
Friluftsdagar/skolklasser	2	2	3
Barmarksaktiviteter			
- cykling			
- vildmarksliv			
Företagande			
Arbetsstillfällen			

Det vi inte hann med fick gruppen jobba vidare med hemma.

Del 2

Sedan gick vi vidare med effektorganisation. Här tog vi en effektpotential i taget och listade vilka organisationer som var berörda (intressenter och **mottagarorganisationer**):

Gnosjö Kommun

- Vaggeryd Kommun
- Jönköping Kommun
- Cykelklubben
- Frisksportarna
- Roupez skiduthyrning
- Friluftsförbundet
- Smålands Turism
- Svenska Kyrkan
- Event arrangörer

Efter det spånade vi på **mottagarpersoner** i några av dessa organisationer:

- Turistchefen

- Förvaltningschefen
- VD:n
- Ordförande

Vi fortsatte med att diskutera på vilka sätt vi kunde involvera dessa personer i 'effektbåten', dvs. engagera dem i att förverkliga potentialen.

- *Bjuda in dem till att uppleva lokalen*
- *Bjuda in oss själva till att träffa dem på deras kontor*
- *Kontakta dem formellt via brev eller mejl*
- *Organisera en **Lokal Utvecklingsgrupp** där de viktigaste nyckelpersonerna ingår och som fortsätter arbetet efter projektet är slut.*

Del 3

Effektfinansieringen blev lite speciell i detta fall då kunderna (besökarna, gästerna) genererar intäkter och verksamheten drivs av ideella krafter. Det innebär att intäkterna blev större än driftkostnaderna. Frågan blev istället hur föreningen ska marknadsföra lokalen och tjänsterna. Vi lyfte fram sociala medier, mässor och kommunernas samt turistbyråernas hemsidor.